

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุ ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ความเข้าใจที่เฉพาะเจาะจงต่อการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุรวมทั้งภาวะสุขภาพและการเจริญเติบโตของทารก โดยศึกษาในกลุ่มของ ผู้ดูแลหลัก วัย 50 ปี ขึ้นไป ที่ดูแลเด็กอายุ 0-1 ปี แทนบิดา มารดาที่ออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านหรืออพยพแรงงานไปทำงานต่างถิ่น จำนวน 11 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การติดตามเยี่ยมบ้าน ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวัดผลก่อนและหลังดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุ ดำเนินด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในชุมชน ส่งผลทำให้เกิดการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน ให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีระบบในการพัฒนาศักยภาพความรู้และความสามารถของบุคคล เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกภายในกลุ่มได้มีความรู้ และมีทักษะในการส่งเสริมสุขภาพทารกที่ถูกต้อง รวมไปถึงการส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มผู้ดูแลวัยสูงอายุด้วย เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ดูแลวัยสูงอายุและสมาชิกในกลุ่มได้มีการแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลส่งเสริมสุขภาพทารกระหว่างกัน เพื่อทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของภาวะสุขภาพและการเจริญเติบโตของทารก ในกลุ่มของผู้นำหมู่บ้านและอสม. เห็นการเปลี่ยนแปลงของการดูแลสุขภาพผู้อื่น ในฐานะการเป็นแกนนำด้านสุขภาพและเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม เป็นผู้ติดตาม ให้การช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และการสร้างเครือข่ายในชุมชน เพื่อ ขยายการให้ช่วยเหลือกลุ่มผู้ดูแลวัยสูงอายุในการดูแลเด็กอย่าง

ทั่วถึง ขยายโอกาสให้กลุ่มผู้ดูแลอื่นๆ ให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเท่าเทียมกันในฐานที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ผลที่ได้ตามมาคือคนในชุมชนได้รับการพัฒนาความสามารถและสร้างจิตสำนึกของการเป็นนักพัฒนาขึ้น

2. หลังดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุ พบค่าคะแนนเฉลี่ย ความรู้ความเข้าใจที่เฉพาะเจาะจงในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกโดยรวม มากกว่า ก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value 0.001) เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารก ด้านการรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารก ด้านการรับรู้ความสามารถในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารก ด้านความรู้สึกร่วมและอิทธิพลด้านสถานการณ์ในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารก และด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารก มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value 0.001)

3. หลังดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุ พบค่าคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารก มากกว่า ก่อนดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value 0.001)

4. หลังดำเนินการการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุทำให้ทารกมีภาวะสุขภาพที่ดี มีการเจ็บป่วย ลดลงกว่าก่อนดำเนินการ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุ ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นรูปแบบที่พยาบาล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเด็กทารกของผู้ดูแลวัยสูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

This research aimed to study of the model improving health promotion behavior in infants by the elderly caregiver of Participatory Action Research (PAR), approach for modification of supplementary behavior-specific cognitive and affect and elderly caregiver's health promotion behavior, health status and growth development of the infants was studied. The target population were 11 elderly caregivers with age of 50 years and over, rearing infants whose parents are working away and in other area, were chosen through purposive sampling.

Data were collected through In-depth-interview, Focus groups discussion, group process, participatory observation-non participatory observation and home health care. Tools used in the research was a set of specially designed questionnaire for pre-post the study.

Results of the study showed that :

1. Model improving health promotion behavior in infants by the elderly caregiver of Participatory Action Research, in the study community participated throughout the process. It resulted in the development of group, development knowledge, competency and skill of health promotion for elderly caregivers and other to changed a health status and growth development in infants, development a net work for support in the community for the elderly caregivers and development of the conscious mind to be of changed.

2. It was demonstrated that the model improving health promotion behavior in infants by the elderly caregivers for behavior-specific cognition and affect, perceived benefits of action, perceived barriers to action, perceived self-efficacy, activity-related affect and situational influences and interpersonal influences was a statistical significant different for pre-post after application of model at 0.001 (p-value 0.001)

3. The elderly caregiver's health promotion behavior was a statistical significant different for pre-post after implementation of model at 0.001 (p-value 0.001)

4. After implementation of the model, infants health status were improve.

The results of this study suggest that. The model improving health promotion behavior in infant by the elderly caregivers throughout the process of Participatory Action Research is one of the effective nursing strategies.